

● ■ tematicky
související články

- 63 ÚVODNÍK: Planeta šachu / Ivan M. Havel
 64 FÓRUM ČTENÁŘŮ
 66 AKTUALITY:
Geometrie v biologii / Další typ fotosyntetizujících bakterií? / O původu eukaryotních intronů / Násilí ve videohrách

67 KOMENTÁŘE:

- Eutanazie – a proč jsem proti / Radkin Honzák
 ■ — Nejen jedy, ale i radioaktivita / Václav Baran
 ■ — Temelníští kúzedlníci a Petr Chelčický / Pavla Loucká

72 Jak hospodaříme s tělesnou vodou / Eliana Trávníčková

Mění se rozdělení tělesných tekutin s přibývajícím věkem? Jak na člověka působí nadbytek vody a jak nedostatek? Máme pít (vodu), i když nepocítujeme žízeň?

75 ● Mumifikování v Tibetu / Josef Kolmaš

O traktátu tibetského učence Phabonkhapy, v němž je podrobně popsáno zhotovení sedící mumie.

83 Termodynamika a vznik tropických cyklonů / František Maršík

Jak „divoké jednooké monstrum“ zachází s teplotou a jaká souhra okolností ho přivádí k zuřivosti?

86 Myš domácí / Miloš Macholán

Sobecké chromozomy jsou dlouhé úseky DNA s mnoha geny, které parazitují v jádrech hostitelských buněk některých živočichů, rostlin či hub. „Vynuly“ několik pozoruhodných mechanismů, které jim zaručují, že se vyhnou rekombinaci a zůstávají neustále pospolu. Dovedou také zařídít, aby se dostaly takřka do všech buněk potomstva. Jak to dělají? Kde se vůbec vzaly? A jak se jim v „chromozomových válkách“ brání hostitelský organizmus?

90 ● DATA A SOUVISLOSTI: Tibet – země za hradbou hor

92 Na povrchu rtuťové kapky / Jaroslav Koutecký

Příběh „přírodního zákona“, o němž se neslušelo pochybovat: Co chybělo Wiesnerově rovnici a proč bylo třeba vzít zřetel na pohyb kapaliny vytlačované rostoucí rtuťovou kapkou.

95 Pramen Amazonky / Luděk Šefrna

Jako první zmapoval celý tok Amazonky Čech. Zmýlil se však v lokalizaci pramenů a Amazonce připadlo na dlouhá desetiletí místo čtvrté nejdelší řeky. Současná expedice českých přírodovědců dávný omyl svého krajana napravila. Co zjistila? Je Amazonka nejdelší řekou světa? A kde pramení?

103 Asketové z pouští / Libor Kunte, Jiří Sádlo

Kaktusy vnímáme jako houževnaté rostliny, které utužily své tělo i své zvyky natolik, že osídlují ta nejnehostinnější místa na zemi. Platí to však pro všechny druhy? A platí to alespoň pro většinu z nich?

105 NAD KNIHOU: O slovnících česko-anglických / Jaroslav Peprník

107 NAD KNIHOU: Dva psychologické slovníky:

P. Hartl – H. Hartlová, B. Geist / Milan Nakonečný

108 NAD KNIHOU: Martin Gojda: Archeologie krajiny / Václav Matoušek

109 NAD KNIHOU: Richard Dawkins: Unweaving the Rainbow / Tomáš Grim

111 PAPUÁNSKÉ (POLO)PRAVDY: Život s epidemií / Vojtěch Novotný

Obyvatelé novoguinejských nížin sužovala v minulosti malárie, novogvinejská horalové se sužovali navzájem. Jak se takové historické aspekty promítají do současné situace, kdy na Novou Guineu nastupuje tržní ekonomika?

113 MOZAIKA / Ivo Budil

116 VE ZKRATCE:

Cena profesora I. Babušky za rok 2000 / Tenisák ve vědě? / Adonisův komplex / Geny pro dozrávání rostlinných plodů / Jsou mobilní telefony bezrizikové? Chybí jistota!

117 JAZYKOVÝ KOUTEK: O mumiích a posledních věcech člověka / Pavla Loucká

118 Stroj-člověk/ Jiří Fiala

119 Leonid Ochrymčuk

NR 96

Z příštích čísel vybíráme:

- PŮDA A SVĚTOVÁ BILANCE CO₂
- ŠIMPANZI – NAŠI NEJBLIŽŠÍ PŘÍBUZNÍ
- POMÁHALY HOUBY ROSTLINÁM NA SO
- KVĚTOLIB VČELÍ
- TRICHINELÓZA
- FUNKCE REM FÁZE SPÁNKU